

بهر روز مفید تهیه‌کننده:

به شدت از نظر بودجه در محدودیت بودیم

خوبی از عهده شخصیتش برآمد و توانست کاراکتر یک عیار را به نمایش بگذارد، بر اساس صحبت‌هایی که در گوشه و کنار داشتیم نیز حس می‌کنم که مخاطب هم از انتخاب ایشان راضی بود.

با چه چالش‌هایی در تهیه این اثر روبه‌رو شدید؟

به شدت از نظر بودجه در محدودیت بودیم. البته نمی‌گویم بودجه پاسخگو نبود اما اگر کوچکترین اشتباهی پیش می‌آمد برای ما ایجاد مشکل می‌کرد. کاملاً توانستیم اقتصادی عمل بکنیم خب این باعث می‌شد که ما دائم نگران باشیم و اگر کار به دلایلی به تعطیلی کشیده می‌شد می‌توانست مشکل اساسی برای ما ایجاد کند و به همین دلیل حتی سریال در تمام این ۳۶۵ روز کار خودش را یک روز هم تعطیل نکرد. در سال ۱۴۰۱ در جامعه یک قهر و آشستی‌هایی وجود داشت و برخی از بازیگران وارد فضای سریال تلویزیونی نمی‌شدند و این موضوع مشکلات خاص خودش را داشت که نمی‌خواهم خیلی وارد کالبد شکافی آن شوم، اما یکی از چالش‌های مهم ما بود که با تدبیر به سرانجام رسید.

بود که مخاطب را درگیر می‌کرد. من دو پیشنهاد برای نویسندگان داشتم یکی اینکه مقطع صفویه را انتخاب کنیم چون بتوانیم در کنار این داستان گویی به طور زیر پوستی دوره تمدنی خودمان هم در مقطع صفویه به نمایش بگذاریم و این بدون اینکه در حقیقت از داستان اصلی ما را منحرف کند و کمک می‌کرد که نسل جدید ما با شرایط آن موقع و شکوفایی اقتصادی آن زمان هم آشنا شود. به همین دلیل این پیشنهاد با استقبال نویسندگان و متعاقبش سیمافیلم هم روبرو شد که خوشبختانه بستر اصلی داستان قرار گرفت. در کنار آن هم دو شخصیت مثل حکیم و شاهک هم به مجموعه اضافه شد که هم حرفی برای جوان‌ها داشته باشد و هم در کنارش حکیم داستان که شاگرد شیخ بهایی است به بهانه آن نقدی به شرایط فرهنگی آن زمان وارد کرده باشیم. شیخ بهایی در آن مقطع تاثیر بسیاری در شکوفایی شرایط فرهنگی کشور داشت و حکیم ما در حقیقت چون شاگرد او است، توانستیم بدون این که مستقیم سراغ شیخ بهایی رفته باشیم، به بعضی از مباحث این چینی بپردازیم.

دغدغه خودتان از اینکه تهیه‌کنندگی این اثر را پذیرفتید، چه بود؟

داستان سریال «مهیبار عیار» داستان آشنایی برای مخاطب است و همه ما یک حس نوستالژی نسبت به این گونه داستان‌ها داریم و از زبان پدرها و مادر بزرگ‌های خودمان به نحوی داستان‌های عیارها را شنیده‌ایم و به نظرم این آشنایی به داستان عیارها و جوانمردی‌هایی که اتفاق می‌افتد همواره برای مردم ما داستان‌های قابل شنیدن و با جذابیت خاص بود. این معیار خوبی بود که اگر ما سراغ مقطعی از گذشته رفتیم، با توجه به این داستان‌های آشنا دست به انتخاب بزنیم.

باز خورد مخاطبان از بازی کامران تفتی به چه صورت بود؟ کامران تفتی با علاقه‌مندی زیادی کار را انجام داد و فکر می‌کنم که به

«مهیبار عیار» خیلی دیر به آنتن رسید، مشکل چه بود؟ واقعیتش این است که سریال روند خوبی از نظر تولید پشت سر گذاشت و زمان فیلمبرداری ما از ۱۵ فروردین ماه ۱۴۰۲ بود و تا ۲۸ اسفند ماه ۱۴۰۲ و در این مقطع توانستیم ۱۳ قسمت تاریخی را به پایان برسانیم که در جای خودش به نظرم اتفاق مناسبی بود اما درباره اینکه چرا دیر روی آنتن رفت بیشترش به وضعیت کنداکتور سازمان صداوسیما بر می‌گردد که یک تولیداتی داشت و تقدم و تأخرهای که اتفاق افتاد؛ بحث و مشکل خیلی خاصی که مانع رفتن این سریال روی آنتن نشود، نبود.

چه شد که دوران صفویه و چه شد که داستان «مهیبار عیار» انتخاب شد؟

همانطور که می‌دانید دوران صفویه از مقاطع مهمی در دوره تاریخی کشورمان است؛ امپراتوری صفویه حدود نزدیک به ۳۰۰ سال دوام داشت و این باعث شده بود که هم ما از نظر قدرت سیاسی حرفی برای گفتن داشته باشیم و سرحداً گسترده مرزی در اختیار داشته باشیم و هم از آن سو یک دوره تمدنی داشته باشیم که در آن شاهد رشد اقتصادی خوبی در کشور بودیم و محل عبور و مرور کاروان‌های تجاری از غرب و شرق به سمت کشورمان بود و جاده ابریشم هم از رونق بسیاری برخوردار بود. نساجی ایران نیز حرفی برای گفتن در صحنه بین‌المللی داشت و همچنین در زمینه‌های معماری آثار بسیار فاخری خلق شد و همه این‌ها دلایلی بود که ما این مقطع را برای سریال انتخاب بکنیم. چون داستان‌هایی نظیر داستان‌های جوانمردی و عیاری را دوست داشتیم و برایم جذابیت داشت ضمن اینکه تجربه این کار را در کارنامه خودم نداشتم و چون بیشتر تجربه کارهایی با موضوع اجتماعی داشتم، زمانی که طرح این سریال از طریق سیمافیلم و در حقیقت طراح آن آقای نیکو به من ارجاع شد، استقبال کردم. این تجربه برایم تجربه خوبی بود و وقتی این طرح این داستان مطرح شد صرفاً یک داستان عیاری

آرمین اسماعیلی طراح چهره‌پردازی

تلفیق مینیاتور و چهره‌پردازی

برای آینده این حرفه متصور باشم.

چه بازخوردهایی از طراحی چهره‌ها و گریم این سریال تاکنون گرفته‌اید؟

باز خورد بدی دریافت نکردم. البته ذکر شد که هر طراحی خود سبکی را دنبال می‌کند. این کار داستانی، قصه‌گو و قهرمان محور است و در دوره‌ای برایش انتخاب شده، سعی کردم برای هر قابی که آقای حاتمی و آقای تهرانی بازیگران خود را می‌چینند، با گریم‌های خود اثری مینیاتور گونه به صورت‌های بازیگران داده باشم که این فضا سازی، کتاب مصوری باشد، از داستان «مهیبار عیار».

چه کارهای جدیدی را در سینما و تلویزیون یا شبکه نمایش خانگی با چهره‌پردازی شما خواهیم دید؟

قبل از «مهیبار عیار»، دو فصل از سریال «چشم‌بندی» را کار کردم البته بعد از این سریال چند کار پیشنهاد شد ولی شرایط و بودجه خوبی نداشتند و به همین خاطر من امتناع کردم. «مهیبار عیار» هم وضعیت مالی چشم‌گیری نداشت، ولی من از جوانی ارادت و احترام خاصی برای آقای بهروز مفید تهیه‌کننده اثر قائل بوده و هستم و بحث این سریال با دیگر کارها متفاوت است.

بودجه و زمان که برای یک کار تاریخی در نظر گرفته می‌شود، این کار به سرانجام رسید که به نظر من بسیار کار آبرومند و محترمی است.

آیا از تکنیک‌ها یا مواد خاصی در گریم شخصیت‌های سریال استفاده کردید که متمایز کننده باشد؟

من از متریالی که تمام همکارانم در این بازار کنونی از آن استفاده می‌کنند، استفاده کردم، با این تفاوت که شاخصه هر طراح با دیگری متفاوت است.

اصول من در کارهایی که انجام دادم ظرافت، زیبایی و نظم در چهره است، حتی در بی‌نظمی در چهره! البته منظور از بی‌نظمی، ناآراستگی در چهره در کارهای جنگی و صحنه‌های جنگی است.

گریم و چهره‌پردازی بر روایت داستان و درک مخاطب از شخصیت‌ها تاثیر فراوانی دارد، یکی از نقدهایی که به این سریال وارد بود، عمل‌های زیبایی در چهره برخی بازیگران بود، این موضوع را نمی‌شد در گریم رفع کرد یا اینکه به نظر شما اصلاً ضرورتی نداشت یا خود بازیگران مشکلی داشتند؟

در تمام دنیا چه در سینمای شرق و چه در سینمای غرب، تمامی بازیگران چهره و شاخص خانم در روزگار کنونی، عمل‌های زیبایی انجام می‌دهند، که به صورت معقول به چهره‌شان کمک می‌کند. ما نباید با پیش‌دوری و آگاهی قبلی به این قضیه نگاه کنیم. به نظر من، ما باید به هر کاراکتر در این کار به روند فیلمنامه و داستان روایت شده بپردازیم، نه به بازیگرانی که شخصاً نقطه گذاری می‌کنیم.

آیا تجربه خاصی از کار با بازیگران دارید که بخواهید به اشتراک بگذارید؟

در این ۳۵ سال که در این حرفه مشغول فعالیت هستم، با تک تک بازیگرانی که در این کار هستند، دوران خوبی را تا امروز سپری کردم البته آشنایی من با بازیگران جوانی که به عنوان نسل جوان سینمای ایران به این پروژه ملحق شدند، من را به این باور رساند که می‌توانم آینده خوبی

فرآیند طراحی گریم شخصیت‌های سریال چگونه بود؟ آیا از منابع خاصی الهام گرفتید؟

در ابتدا فیلمنامه‌ای که نوشته‌ام اولیه امرالله احمد جو و بازنویسی آن توسط محمدرضا محمدی نیکو انجام شده بود به صورت سیناپس به دستم رسید و بعد از سال‌ها باعث همکاری من و آقای سیدجمال سیدحاتمی شد. طبق تحقیقات و بررسی‌هایی که درباره دوران صفویه، انجام دادم؛ عمدتاً مینیاتورهای رضا عباسی و نقاشی‌های هنرمندان خارجی و نگاره‌هایی که الهام بخش این دوران هستند و به جا مانده‌اند، مورد بررسی قرار دادم. طرح‌هایم را به آقای حاتمی ارائه دادم و با همفکری ایشان، تلفیقی از مینیاتورهای آن دوره و جلوه‌های بصری معاصر را که می‌توانست برای مخاطب امروزی، خوشایند باشد در طرح‌های خودم چه برای بازیگران خانم و چه برای بازیگران آقایان.

نکته ظریفی در اینجا قابل اهمیت است. در زمان شاه عباس صفوی به خاطر جنگ با عثمانی، ریش‌ها به حکم شاه تراشیده شد و سیبیل، شاخص مردان آن دوره شد به خاطر اینکه مردان عثمانی ریش بلند داشتند. سیبیل بدون ریش وجه تمایز بین ما و عثمانی‌ها بود که حتی کسانی که سیبیل بلند تر و مرتب تری داشتند، از شاه عباس پاداش می‌گرفتند. ولی برای یکنواخت شدن تصویر، بنا بر شخصیت‌پردازی و موقعیت هر کاراکتر در فیلمنامه، به طراحی این کار منجر شد. همچنین خانمها در زمان صفوی ابروهای پیوسته و خالکوبی‌های فراوان داشتند و... بسته به جایگاه آنها سعی بر این داشتیم که تصویری زیباتر برای جلب توجه بیشتر مخاطب ارائه کنیم. در کل زیبایی شناسی تصویری برای ما اهمیت بیشتری داشت زیرا در آن زمان، زنان شاخص دربار و وابستگان شان از ملیت‌هایی مانند گرجی، ارمنی، روس، قفقازی و... بودند.

چه چالش‌هایی در طول کار بر روی گریم شخصیت‌ها بود که با آن‌ها مواجه شدید؟

ما حدود ۲۵۰ بازیگر داشتیم، آن هم با سنین مختلف که بیشتر آنها در کارهای دیگر نیز حضور داشتند به این دلیل تمام ریش‌ها، سیبیل‌ها و پروگ‌ها مناسب با نقش، بافته شد و مورد استفاده قرار گرفت. با حداقل